



PRESSITEADE nr 53/25

Luxembourg, 29. aprill 2025

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-452/23 | Fastned Deutschland

Euroopa Kohus täpsustas, millistel tingimustel võib kontsessiooni muuta ilma uut kontsessiooni andmise menetlust korraldamata

Võimalus muuta teatavatel tingimustel kontsessioonilepingut ilma uut kontsessiooni andmise menetlust korraldamata kehtib ka algul in-house-üksusele antud kontsessiooni suhtes, kui kontsessionäär on vahepeal erastatud

Seoses vaidlusega, mis puudutas Saksamaa kiirteedel teenindusrajatiste käitamiseks kehtivate kontsessioonide laiendamist elektrisõidukite laadimispunktide ehitamisele ja käitamisele, küsiti Euroopa Kohtult, kas teatud tingimustel on selline laiendamine võimalik ilma uut kontsessiooni andmise menetlust korraldamata. Euroopa Kohus leidis, et sellega ei ole vastuolus asjaolu, et algul oli kontsessioon antud *in-house*-üksusele, kuid vahepeal on kontsessionäär erastatud. Kontsessiooni algse andmise õiguspärasust ei ole vaja kontrollida, kui on möödunud kõik selle vaidlustamiseks ette nähtud tähtajad. Tingimus, et muudatus peab olema „tulenev“ ettenägematutest asjaoludest, tähendab, et need asjaolud nõuavad algse kontsessiooni kohandamist, et tagada selle nõuetekohane täitmine.

Ligikaudu 90% Saksamaa riiklikel kiirteedel asuvatest teenindusrajatistest käitavad Autobahn Tank & Rast ja Ostdeutsche Autobahntankstellen ligikaudu 360 Saksa riigiga sõlmitud kontsessioonilepingu alusel¹. Hiljem laiendas Saksa riik neid olemasolevaid kontsessioone ilma kontsessiooni andmise menetlust korraldamata elektrisõidukite laadimispunktide ehitamiseks ja käitamiseks nendes rajatistes. Fastned², kes käitab selliseid laadimispunkte Saksamaal, vaidlustas selle laiendamise Saksamaa kohtus.

280 neist 360 kontsessioonist oli algul ilma hankemenetlust korraldamata aastatel 1996–1998 antud kahe kõnealuse käitaja eelkäijale³ kehtivusega kuni 40 aastat. See eelkäija kuulus sel ajal 100% ulatuses Saksa riigile ja seejärel erastati täielikult.

Fastned leidis, et kontsessioonide laiendamine laadimispunktidele on kehtetu, kuna sellele oleks pidanud eelnema kogu Euroopa Liitu hõlmav kontsessiooni andmise menetlus.

Saksamaa kohus esitas Euroopa Kohtule küsimuse selliste kontsessioonide andmist käsitlevate Euroopa Liidu õigusnormide kohta, mis oma väärtuse tõttu peavad põhimõtteliselt olema konkurentsile avatud⁴.

Üks nendest õigusnormidest võimaldab teatavatel tingimustel⁵ olemasolevaid kontsessioone ilma uut kontsessiooni andmise menetlust korraldamata, kui see muudatus „tuleneb“ ettenägematutest asjaoludest. Fastnedi väitel ei ole see õigusnorm kohaldatav kontsessioonidele, mida ei ole algul antud hankemenetluses.

Euroopa Kohus vastas, et kõnealune õigusnorm on kohaldatav ka juhul, kui kontsessioon on algul antud ilma hankemenetlust korraldamata *in-house*-üksusele⁶ ja selle kontsessiooni eset muudetakse kuupäeval, mil kontsessionäär ei ole enam *in-house*-üksus. See reegel ei nõua, et liikmesriigi kohtud kontrolliks kontsessiooni algse andmise õiguspärasust kaebuse korral, milles palutakse tühistada selle kontsessiooni muudatus, kui on möödunud kõik algse kontsessiooni vaidlustamiseks ette nähtud tähtajad.

Euroopa Kohus täpsustas veel, et kontsessiooni muudatus „tuleneb“ nimetatud normi tähenduses siis, kui ettenägematud asjaolud nõuavad algse kontsessiooni kohandamist, et tagada kontsessiooni jätkuv nõuetekohane täitmine.

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda riigisisest kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on liikmesriigi kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teiste liikmesriikide kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

[Kohtuotsuse terviktekst ja kokkuvõte](#), juhul kui see koostatakse, on CURIA veebisaidil alates otsuse kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler, ☎(+352) 4303 3127

Kohtuotsuse kuulutamisest saab pildisalvestisi [„Europe by Satellite“](#) kaudu ☎(+32) 2 2964106

Hoiame ühendust!



¹ Autobahn des Bundes kaudu, kes on Saksamaa Liitvabariigile kuuluv võõrandamatu eraõiguslik ettevõtja.

² Algul vaidlustas Tesla Germany kontsessioonide muutmised koos Fastnediga, kuid hiljem loobus ta menetluses osalemisest.

³ Tank & Rast AG.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta [direktiiv 2014/23/EL](#) kontsessioonilepingute sõlmimise kohta.

⁵ Kõnealuse sätte kohaselt sõltub võimalus muuta kontsessiooni ilma uue kontsessiooni andmise menetluseta kolme eraldiseisva tingimuse täitmisest. Esimene neist sisaldab kahte elementi, millest esimene puudutab selliste asjaolude ilmnmist, mida hoolas hankija ei saanud ette näha, ja teine fakti, et nende asjaolude tõttu on vaja kontsessiooni muuta. Teine tingimus nõuab, et asjaomane muudatus ei muudaks kõnealuse kontsessioonilepingu üldist olemust. Kolmas tingimus nõuab põhimõtteliselt, et selle lepingu maksumuse suurendamine ei ületaks 50% algse kontsessioonilepingu maksumusest.

⁶ Ajal, mil algselt anti 360-st kõnealusest kontsessioonist 280, kehtinud õigusnormide kohaselt oli *in-house*-üksusena käsitatav üksus i) mille üle avaliku sektori hankija teostas analoogset kontrolli sellele, mida ta teostas oma struktuuriüksuste üle, ja ii) mis tegutses peamiselt selle avaliku sektori hankija huvides.